

GEHEIM AKKOORD REGELT AMERIKAANSE LEGERTRANSPORTEN, De Morgen, 21/1/2003

Bilateraal Akkoord tussen België en Amerika werd nooit gepubliceerd

De doortocht en verscheping in de Antwerpse haven van Amerikaanse troepen en militair materieel stoelt op een bilateraal akkoord uit 1971 tussen België en de VS dat nooit werd gepubliceerd. Dat zegt Professor internationaal recht Jan Wouters (KULeuven) aan De Morgen. “Dit is onverantwoord in een parlementaire democratie”, stelt hij.

Het geheime akkoord regelt de uitvoering van de wet van 11 april 1962. Die werd ingediend door toenmalig minister van Buitenlandse Zaken Paul-Henri Spaak en zijn collega van Landsverdediging P.W. Segers en telt maar één artikel : “De troepen van de staten met België door het Noord-Atlantisch Verdrag verbonden mogen het nationaal grondgebied doortrekken of er gestationeerd zijn, binnen de grenzen en onder de voorwaarden voor elk geval vastgesteld in met de betrokken regeringen te sluiten uitvoeringsakkoorden”.

“Ter uitvoering van de wet werd in 1971 een bilateraal akkoord afgesloten door de toenmalige minister Pierre Harmel”, verklaarde Verhofstadt vrijdag in het parlement, waar hij vragen over de zaak moest beantwoorden. “De technische en administratieve details staan beschreven in een Joint Communication Plan op legerniveau, afgesloten in 1983 en vernieuwd in 1994. Daarin wordt het transport van personeel en goederen geregeld. Bij kleinere transporten volstaat een mondelinge of schriftelijke mededeling aan Defensie. Bij het openen van een kamp, zoals nu gebeurt, moet de minister van Defensie zijn toestemming geven en bij grotere transporten moet er een permanente communicatielijn geopend worden tussen het Amerikaanse en het Belgische commando en is de toelating nodig van het ministerie van Landsverdediging of van Buitenlandse Zaken, naar gelang van de aard van het transport”.

Hoogleraar internationaal recht Jan Wouters stelt dat het bewust akkoord van 1971 nooit is gepubliceerd. “Dit is zeer intransparante materie”, zegt hij. “Er bestaan blijkbaar bilaterale akkoorden die niet aan het parlement worden voorgelegd en niet worden gepubliceerd. Artikel 167 van de Grondwet stelt nochtans dat alle internationale verdragen door het parlement moeten worden goedgekeurd. Dat artikel geldt weliswaar pas sinds 1993, bijgevolg is deze toestand niet ongrondwettelijk. Momenteel is het in een parlementaire democratie echter onverantwoord dat er top secret akkoorden bestaan waarvan het parlement geen weet heeft.

“Als burger vraag ik me af: waartoe heeft ons land zich verbonden? Wanneer is er sprake van “kleinere” en “grotere” transporten? ook als jurist wil ik de tekst van zo’n verdrag kennen, zo niet smooit men het publieke debat.”